

वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र
परामर्शदाता अप्राविधिक
(अधिकृत स्तरको सातौं र छैठौं तहको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा योजना)

भाग १ : – लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- १००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी	70	28	वस्तुगत	बहु वैकल्पिक प्रश्न	३५ प्रश्न X २ अङ्क	३५ मिनेट
द्वितीय	सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी	30	12	विषयगत	लामो उत्तर	१० प्रश्न X ३ अङ्क	४५ मिनेट

भाग २ : – अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	20	मौखिक

1. सामान्य ज्ञान

- 1.1 नेपालको भौगोलिक अवस्था र प्राकृतिक स्रोत तथा साधनहरु सम्बन्धी जानकारी
 - 1.1.1 भौगोलिक स्वरुप: किसिम र विशेषताहरु
 - 1.1.2 हावापानी : किसिम र विशेषताहरु
 - 1.1.3 प्राकृतिक स्रोत तथा साधन: किसिम, उपलब्धि, वर्तमान अवस्था र संरक्षणका प्रयासहरु
 - 1.1.4 जलसम्पदा/जलस्रोत : स्थिति, महत्व र उपयोगिता
 - 1.1.5 वनसम्पदा : अवस्था, महत्व, वन विनाशका कारण एवं संरक्षणका उपायहरु
- 1.2 नेपालको प्राचीन इतिहास (लिच्छविकाल र मल्लकाल) र आधुनिक इतिहास (नेपालको एकीकरण देखि हालसम्म) को राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक आर्थिक अवस्था
- 1.3 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी र संस्कृति
- 1.4 ऊर्जाका किसिम, स्रोत र उपयोगिताहरु
- 1.5 संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्थाहरु, सार्क, आसियान, युरोपियन संघ सम्बन्धी जानकारी
- 1.6 विश्व बैङ्क, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोष, एशियाली विकास बैंक, विश्व व्यापार संगठन
- 1.7 नेपालका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको विद्यमान अवस्था, गतिविधि र चुनौतीहरु
- 1.8 विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरु सम्बन्धी जानकारी
- 1.9 महिला, आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग, एवं सामाजिक तथा आर्थिक दृष्टिकोणले पछाडि परेका जात/जाति/वर्ग/समुदायहरुको विद्यमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरु, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरु

२. ऊर्जा प्रणाली र विकास

- २.१ वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र: विद्यमान अवस्था, चुनौती र सुधारको आवश्यकता
- २.२ नेपालमा ऊर्जा विकासका लागि हालसम्म भएका पहलहरु
- २.३ नेपालमा नवीकरणीय ऊर्जा प्रविधिको विकासक्रम, सम्भावना र चुनौतीहरु
- २.४ नेपालमा जलविद्युत उत्पादनका संभावना, समस्या र चुनौतीहरु
- २.५ ऊर्जा विकासको सन्दर्भमा सरकार, निजी क्षेत्र, गैरसरकारी एवं सामुदायिक संस्थाहरुको भूमिका
- २.६ ऊर्जा संकट, उर्जा संरक्षण र ऊर्जा दक्षता

३. ऊर्जासँग सम्बन्धित सान्दर्भिक नीति र कानूनी व्यवस्था

- ३.१ ग्रामिण ऊर्जा नीति, २०६३
- ३.२ नवीकरणीय ऊर्जा अनुदान नीति, २०७३ र नवीकरणीय ऊर्जा अनुदान परिचालन कार्यविधि, २०७३
- ३.३ जैविक ऊर्जा रणनीति, २०६३
- ३.४ वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०६६
- ३.५ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- ३.६ आर्थिक अनुशासन तथा सुशासन नियमावली, २०७५
- ३.७ कार्य संचालन निर्देशिका, २०७५
- ३.८ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण २०७५
- ३.९ आयोजना मूल्यांकन तथा समापन सम्बन्धी कार्यविधि २०७५
- ३.१० वैकल्पिक ऊर्जाको क्षेत्रमा वैदेशिक लगानी र सहयोग

४. विकास प्रशासन र योजना

- ४.१ विकास प्रशासनको अवधारणा र सिद्धान्तहरू
- ४.२ नेपालमा विकास प्रशासनका प्रयास, अवरोध, चुनौति तथा सम्भावनाहरू
- ४.३ विकासका प्रमुख साभेदारहरू: सरकार, निजी क्षेत्र र सहकारी/सामुदायिक संस्थाहरू
- ४.४ दिगो विकास: अवधारणा एवं नेपालमा दिगो विकासका प्रयास तथा चुनौतीहरू
- ४.५ सहभागितामूलक योजना र विकास
- ४.६ विकासमा जनसहभागिता, विश्वव्यापीकरण र स्थानीयकरण
- ४.७ जनसंख्या, बसाईसराइ र शहरीकरण
- ४.८ सामाजिक न्याय र विकास
- ४.९ विकासमा लैङ्गिक सवाल र समावेशीकरण
- ४.१० सुशासन र विकास
- ४.११ विकासमा सूचना-सञ्चार प्रविधिको भूमिका
- ४.१२ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया
- ४.१३ विकास योजना तथा परियोजना बीचको सम्बन्ध
- ४.१४ योजना र परियोजनाको कार्यान्वयनमा अपनाउनु पर्ने नीतिहरू
- ४.१५ आयोजनाहरूको मूल्याङ्कन गर्दा अपनाईने सिद्धान्तहरू
- ४.१६ योजनाबद्ध विकासको अवधारणा र नेपालमा योजनाबद्ध विकासका प्रयासहरू
- ४.१७ आवधिक योजना र चालु आवधिक योजनामा उर्जा नीति सम्बन्धी जानकारी
- ४.१८ परियोजना चक्र
- ४.१९ परियोजना व्यवस्थापन